

Zwalczanie nadużyć finansowych w projekcie PO WER

Katowice, 12 grudnia 2018

**Nadużycia finansowe można zgłaszać
w formie informacji pisemnej na adres:**

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach,
ul. Kościuszki 30, 40-048 Katowice

lub drogą elektroniczną na adres:

efs@wup-katowice.pl oraz OLAF-FMB-SPE@ec.europa.eu

- do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć
Finansowych.

Podstawa prawna (wybrane akty prawne)

- Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich sporządzona w Brukseli dnia 26 lipca 1995 r.;
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 - ustawa wdrożeniowa;
- Wytyczne Komisji Europejskiej dla państw członkowskich i organów zarządzających programami w sprawie ryzyka nadużyć finansowych oraz skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych z 16 czerwca 2014 r., zwane dalej Wytycznymi KE.

Ważne pojęcia

- **Nieprawidłowość**

- każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego,
- wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI,
- które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem.

Ważne pojęcia

- **Nadużycie finansowe** - jakiegokolwiek celowe działanie lub zaniechanie naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich.
 - Obejmuje także podanie błędnych informacji, które w sposób świadomy lub lekkomyślny wprowadza w błąd lub usiłuje wprowadzić w błąd stronę w celu osiągnięcia korzyści finansowej lub innej albo uniknięcia zobowiązania.
 - Do najczęściej identyfikowanych nadużyć należą, m.in.: korupcja, konflikt interesów, nadużycia finansowe występujące podczas zamówień publicznych oraz fałszerstwa.

Ważne pojęcia

- **Korupcja** – Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.
 - obiecywanie, proponowanie lub wręczanie / żądanie lub przyjmowanie,
 - przez jakąkolwiek osobę,
 - bezpośrednio lub pośrednio,
 - jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby / przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiejkolwiek innej osoby,
 - w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji.

Ważne pojęcia

- popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej,
- polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu / żądaniu lub przyjmowaniu,
- bezpośrednio lub pośrednio,
- osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki,

Ważne pojęcia

- jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby / przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby,
- w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

Założenia Polityki przeciwdziałania nadużyciom finansowym

Uchwałą nr 197/90/V/2016 z dnia 2 lutego 2016 r. Zarząd Województwa Śląskiego przyjął zaktualizowane Wytyczne programowe w sprawie wprowadzenia skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych oraz zarządzania ryzykiem nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Zakres i cel polityki przeciwdziałania nadużyciom finansowym

- Instytucje w systemie realizacji PO, są zobowiązane do:
 - utrzymania wysokich standardów prawnych, etycznych i moralnych,
 - przestrzegania zasad prawości, obiektywności, odpowiedzialności i uczciwości.
- Instytucje w systemie realizacji PO powinny być postrzegane jako instytucje przeciwne przejawom nadużyć finansowych i korupcji w prowadzeniu swojej działalności.
- Od wszystkich pracowników instytucji w systemie realizacji PO oczekuje się powyższego podejścia do realizowanych spraw.

Kultura zwalczania nadużyć finansowych

W sytuacji, gdy pracownik IP PO spotka się z próbą korupcji, zobowiązany jest do:

- zdecydowanej odmowy przyjęcia propozycji korupcyjnej;
- niezwłocznego zgłoszenia informacji o zaistniałej sytuacji bezpośredniemu przełożonemu lub innej osobie z kierownictwa oraz zawiadomienie właściwych organów ścigania;
- opisanie zdarzenia w notatce służbowej;
- współpracy z organami ścigania w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzenia.

Kultura zwalczania nadużyć finansowych

Mając na uwadze konieczność zapewnienia bezstronności i obiektywizmu w realizacji PO, Instytucja Zarządzająca PO ustaliła ogólny zakaz przyjmowania prezentów i tzw. dowodów wdzięczności przez pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie PO. Pracownicy instytucji zaangażowanych we wdrażanie PO zobowiązani są do przestrzegania następujących zasad:

Pracownicy instytucji nie mogą przyjmować lub żądać jakichkolwiek korzyści w zamian za wykonanie czynności służbowych. W szczególności bezwzględnie zabronione jest przyjmowanie oraz wręczanie środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów (takich jak bony itp.).

Kultura zwalczania nadużyć finansowych

Nie jest dozwolone pracownikom instytucji przyjmowanie prezentów, które mogłyby wpłynąć w sposób rzeczywisty lub domniemany na rzetelność wykonywania powierzonych im zadań, w szczególności poprzez powstanie nieformalnego zobowiązania wobec danego beneficjenta/wnioskodawcy lub powstanie konfliktu interesu.

Pracownicy instytucji mogą przyjmować prezenty w formie standardowych materiałów promocyjnych powszechnie dostępnych, których celem nie jest wywarcie wpływu na sposób wykonania czynności służbowych.

O próbie wręczenia prezentu, w szczególności przez beneficjenta / wnioskodawcę, w sytuacji innej niż szkolenie, konferencja, itp. pracownik jest zobowiązany poinformować bezpośredniego przełożonego.

Kultura zwalczania nadużyć finansowych

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 24 lutego 2014 r. – państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia odpowiednich środków, by skutecznie zapobiegać konfliktom interesów, a także rozpoznawać i likwidować je, gdy powstają w związku z prowadzeniem postępowań o udzielenie zamówień, by nie dopuścić do ewentualnego zakłócenia konkurencji i zapewnić równe traktowanie wszystkich wykonawców.

W tym celu prowadzone są stosowne weryfikacje procesu realizacji zamówień w projektach finansowanych ze środków PO.

Stanowiska wrażliwe

Za stanowiska wrażliwe przyjmuje się te stanowiska, na których pracownicy mogą być w szczególny sposób narażeni na ryzyko korupcji oraz związane z zadaniami, których niewłaściwe wykonanie może mieć wpływ na integralność i funkcjonowanie instytucji.

Wobec pracowników zatrudnionych na stanowiskach wrażliwych IP PO stosuje następujące działania zapobiegawcze i środki zaradcze (te zasady odnoszą się także do beneficjenta):

- odpowiedzialność i uprawnienia określone w zakresach czynności;
- odpowiedzialność i uprawnienia określone w upoważnieniach i pełnomocnictwach;
- stosowanie zasady rozdzielności funkcji;
- stosowanie instrukcji wykonawczych w odniesieniu do poszczególnych procesów;
- składanie deklaracji bezstronności i poufności przez pracowników IP PO wykonujących zadania/ czynności na stanowiskach wrażliwych;

- przestrzeganie zapisów dotyczących przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów;
- szczególny nadzór w stosunku do Naczelników komórek organizacyjnych oraz innych pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i decyzyjnych;
- szczególny nadzór w stosunku do kierowników zespołów oraz pozostałych pracowników zatrudnionych na stanowiskach szczególnie narażonych na ryzyko korupcji polegający na sprawowaniu nadzoru merytorycznego przez ich bezpośrednich przełożonych.

Czerwone flagi

Czerwone flagi to sygnały ostrzegawcze mogące wskazywać na występowanie nadużyć finansowych. Istnienie czerwonej flagi nie oznacza jednoznacznie, iż mamy do czynienia z nadużyciem finansowym, jednakże obszar w którym stwierdzono okoliczności o których mowa powyżej zostaje objęty szczególną uwagą w celu wykluczenia lub potwierdzenia nadużycia finansowego.

Oprócz Rejestru zgłoszeń w sprawach dot. podejrzenia wystąpienia nadużycia finansowego IP PO prowadzi dodatkowy rejestr okoliczności potencjalnie wskazujących na wyższe ryzyko wystąpienia nadużycia finansowego tzw. **Rejestr czerwonych flag**.

W przypadku powzięcia podczas weryfikacji dokumentacji, w tym weryfikacji wniosków o płatność oraz merytorycznej oceny wniosków o dofinansowanie projektu i/lub przeprowadzenia kontroli na miejscu i/lub rozpatrywania skargi uzasadnionego podejrzenia popełnienia oszustwa finansowego i/lub wystąpienia korupcji IP PO podejmie decyzję o:

- zawiadomieniu odpowiednich organów lub UOKiK o podejrzeniu popełnienia oszustwa finansowego i/lub wystąpienia korupcji;
- wszczęciu kontroli na miejscu;
- wszczęciu kontroli wewnętrznej lub audytu;
- podjęciu innych działań, adekwatnych do specyfiki sprawy.

Informacje dotyczące IP PO – WUP Katowice

- Zarządzenie Dyrektora WUP Nr NO/49/06 z dnia 15.09.2006r.– Kodeks etyki pracowników WUP.
- Zarządzenie Dyrektora WUP Nr NO/109/2011 z dnia 29.12.2011 r. – Polityka antykorupcyjna oraz Instrukcja zapobiegania i przeciwdziałania potencjalnym zjawiskom korupcyjnym w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach.
- Zarządzenie Dyrektora WUP Nr TO/1/2015 z dnia 7 stycznia 2015 r. – Wewnętrzna polityka antymobbingowa.



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Śląskiego

Dziękuję za uwagę

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

ul. Kościuszki 30,

40-048 Katowice

telefony: 32 757 33 11

e-mail: efs@wup-katowice.pl

<http://power.wup-katowice.pl/>